

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Pedagogische eenheid PE: 40972-40981

Instellingsnummer 40972

Instelling K.A.

directeur Wilfried De RIJCK (a.i. Jessie FEYEN)

adres Mechelsesteenweg 194 2640 MORTSEL

telefoon 03-449.88.93

fax 03-449.57.53

e-mail ka.mortsel@gemeenschapsonderwijs.be

website/URL <http://schoolweb.gemeenschapsonderwijs.be/ka/mortsel>

Inrichtende macht/Bestuur Het Gemeenschapsonderwijs 960104

adres Emile Jacqmainlaan Alhambragebou 20 1000 BRUSSEL-STAD

Overkoepelende structuur SG Mortsel-Edegem-Lier 111609

Tijdstip doorlichting van dinsdag 17 tot en met donderdag 19 maart 2009

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Dirk Diepers

Teamleden Erik Suys
Jan Vermeylen
Liesbet Waumans

Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil

Andere deskundige die niet tot de inspectie behoort nihil

Datum van bespreking met de directie/coördinatie 25 maart 2009

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	3
2	RELEVANTE KENMERKEN.....	4
3	FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
3.1	Vakken en /of studierichtingen in de focus	5
3.2	Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus	6
3.3	Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus	6
4	KWALITEITSPROFIEL	7
5	RESULTATEN	8
5.1	(Leer)prestaties.....	8
5.2	Schoolloopbaan	11
5.3	Outcomes	11
5.4	Tevredenheid.....	11
6	ASPECTEN VAN DE WERKING.....	12
6.1	Algemeen.....	12
6.2	Personeel.....	12
6.3	Logistiek.....	12
6.4	Onderwijskundig	12
7	STERKTES EN ZWAKTES	16
7.1	Relevante aspecten waarin de school goed is	16
7.2	Relevante aspecten die de school kan verbeteren.....	16
7.3	Relevante aspecten die de school moet verbeteren.....	16
8	ADVIES.....	17
9	REGELING VOOR HET VERVOLG	18

1 INLEIDING

Van 17 tot 19 maart 2009 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op de naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

- recente of frequente directiewissel(s)
- aanwezigheid andere scholen in de onmiddellijke omgeving
- daling leerlingenpopulatie voorbij vijf jaar

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie vakken/studierichtingen en de procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting. De geselecteerde items zijn aangeduid met 'J'.

3.1 Vakken en /of studierichtingen in de focus

40972 - K.A. te Mortsel

VOET/ VOOD

VAKKEN BASISVORMING

DL-f

Aardrijkskunde

Biologie

Chemie

Engels

Frans

Fysica

Geschiedenis

Lichamelijke opvoeding

Maatschappelijke vorming

Muzikale opvoeding

Natuurwetenschappen

Nederlands

Nederlands voor nieuwkomers

Plastische opvoeding

Project algemene vakken

Technologische opvoeding

Wiskunde

J

Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting

DL-f

2e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Economie

2e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Grieks-Latijn

2e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Humane wetenschappen

2e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Latijn

2e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Wetenschappen

2e graad ASO Sport Sport

2e graad TSO Toerisme Toerisme

3e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Economie-moderne talen

3e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Economie-wiskunde

3e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Grieks-Latijn

J

3e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Humane wetenschappen

3e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Latijn-moderne talen

J

3e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Latijn-wiskunde

J

3e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Moderne talen-wetenschappen

3e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Wetenschappen-wiskunde

3e graad ASO Sport Wetenschappen-sport

3e graad TSO Toerisme Toerisme

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Algemeen		
Leiderschap		
Visie		
Besluitvorming		
Kwaliteitszorg		
Zelfevaluatie		
Kwaliteitssysteem		
Personeel		
Personeelsbeheer		
Personeelsorganisatie		
Evaluatiesysteem		
Professionalisering		
Aanvangsbegeleiding		
Deskundigheidsbevordering		
Logistiek		
Materieel beheer		
Financiële middelen		
Kostenbeheersing IIn/ curs		
Uitrusting		
Infrastructuur		
Welzijn		
Veiligheid		
Gezondheid en hygiëne		
Milieu		
Werken/ stages		
Onderwijskundig		
Curriculum		
Onderwijsaanbod		X
Onderwijsorganisatie		X
Begeleiding		
Afstemming andere partners		
Leerbegeleiding		X
Loopbaanbegeleiding		X
Socio-emotionele begeleiding		
Evaluatie		
Evaluatiepraktijk		X
Rapporteringspraktijk		X

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

Output		
Schoolloopbaan		
Rendement		X
Toegang tot onderwijs		
Outcomes		
Vervolgonderwijs		
Aansluiting arbeidsmarkt		
Tevredenheid		
Leerlingen		
Personeel		
Partners		

4 KWALITEITSPROFIEL

Een gebrek aan beleidsstabiliteit, sturing en opvolging weegt op het leerrendement. Gegevensverzameling, effectmeting en interne (zelf)evaluatie zijn nog niet in de schoolcultuur ingebed.

De inzet en professionaliteit van heel wat leraren is een sterk punt van de school. In de meeste vakken stemt het studiepeil overeen met wat de eindtermen en leerplannen voorschrijven. Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen – vooral m.b.t. ‘leren leren’ en ICT – zou er evenwel doelgerichter en explicieter moeten verlopen.

De Middenschool (MS) biedt enkel opties van de A-stroom aan. Het Koninklijk Atheneum (KA) is oorspronkelijk een ASO-school waaraan een tiental jaren geleden één TSO-richting werd toegevoegd. Binnen de ASO-structuur tracht men een zo ruim mogelijk studieaanbod te programmeren. Omdat de leerlingenpopulatie de jongste jaren geleidelijk terugloopt, ondervindt de school steeds meer moeilijkheden om met het gegenereerde lesurenpakket de bestaande opleidingen in stand te houden. Om lesuren te sparen zitten nogal wat leerlingen uit uiteenlopende richtingen samen, voor sommige vakken weegt dat op het studiepeil.

De school wil haar studierichtingen aantrekkelijker maken door ze van tal van keuzemogelijkheden te voorzien. Onder andere in de tweede en derde graad Humane wetenschappen leidt dat tot een verdoken tweepoligheid waarbij de door de regelgeving voorziene eenpolige specificiteit van de betrokken studierichting in het gedrang kan komen.

Op basis van cijfergegevens van het schooljaar 2007-2008 blijkt dat het rendement in alle graden en onderwijsvormen zwak is. De lage slaagpercentages resulteren in een hoog aantal zittenblijvers, vooral in de tweede graad van het TSO zitten leerlingen een jaar over. Van de slaagkansen in het vervolgonderwijs en de aansluiting op de arbeidsmarkt zijn te weinig gegevens bekend om betrouwbare uitspraken m.b.t. het studieniveau te formuleren.

Het lage studierendement kan niet aan een hoger dan gemiddeld aantal leerlingen met een problematische beginsituatie of leerachterstand worden gelinkt. De leerlingenpopulatie is in deze school ook stabiel dan die van vergelijkbare Vlaamse scholen (aantal instromers, neveninstromers en uitstromers). De oorzaak moet in eerste instantie worden gezocht in de kwaliteit van de leerbegeleiding. Bij gebrek aan beleidsmatige ondersteuning mist deze structuur en worden de effecten van de vele individueel geleverde inspanningen te fragmentarisch gemeten. De studieondersteuning is zeer kwaliteitsvol uitgebouwd voor sterk leerbedreigde leerlingen, maar dat is niet zo voor een veel grotere groep jongeren die een minder problematisch studietraject afleggen.

De evaluatie- en deliberatiepraktijk zijn zwak. Enerzijds spoort de leerlingenbeoordeling niet met de richtlijnen van de vigerende regelgeving. Het aantal uitgestelde beslissingen blijft verre van beperkt tot uitzonderlijke en individuele gevallen; de resultaten van vakantietaken worden in de evaluatie van het volgende schooljaar meegenomen; de B- en C- attesten worden niet met relevante, individueel ingekleurde, motivaties onderbouwd. Anderzijds wordt niet in alle vakken vanuit de evaluatie naar de leerplandoelstellingen teruggekoppeld, waardoor deze aan validiteit inboet. Veel leraren benutten de evaluatiegegevens ook nog onvoldoende als instrument om het eigen didactisch handelen bij te stellen.

In de MS is ‘leren leren’ in de GOK-werking verankerd. Voor het aanreiken van studiemethode in de vakken zelf worden, zowel in de MS als in de bovenbouw, geen leerjaar- en graadoverstijgende leerlijnen ontwikkeld of bindende richtlijnen geformuleerd.

De school ondersteunt de leerplanimplementatie niet voor alle vakken met degelijke of voldoende up-to-date leermiddelen. De beperkte beschikbaarheid van computerconfiguraties hypothekeert de ICT-integratie in de lessen.

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

Het onderzoek van de (leer)prestaties levert voor de vakken in de focus volgende conclusies op in verband met het **realiseren** van eindtermen en leerplannen:

Geschiedenis (in de A-stroom)

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplanrealisatie voor geschiedenis voldoet globaal, zij het dat er in I,2 m.b.t. de leerplaninhouden en –doelstellingen een aantal lacunes worden vastgesteld. In I, 1 doet men inspanningen om via een strak werkschema de verschillende mijlpalen uit het leerplan te behandelen, en dit na een zinvolle inoefening van een aantal historische vaardigheden binnen tijd en ruimte. In I,2 moet de leerstofspreiding worden geoptimaliseerd, zodat ‘Het Romeinse Rijk’ met meer diepgang en ‘Het Byzantijnse Rijk’ sowieso aan bod kunnen komen.
- Ondanks de aandacht voor een aantal basisvaardigheden, zoals het gebruik van tijdsbalken en kaart- en documentenstudie, verloopt het geschiedenisonderwijs via een algemene opbouw van het tijds kader vooral kennisgericht. Daarbij worden termen en begrippen gekaderd en verklaard, maar uit lesobservaties blijkt dat de definities en omschrijvingen niet altijd correct door de leerlingen worden begrepen en weergegeven en dat een aantal begrippen, vooral voor wat de evolutie van de betekenis en connotatie ervan in tijd en plaats, veeleer vaag blijven en niet altijd aangepast aan de leef- en de kenniswereld van de leerlingen worden geactualiseerd.
- De inrichting van de vaklokalen is minimaal. De aanwezige wandkaarten zijn klein of niet meer actueel en in een aantal gevallen moet audiovisuele apparatuur (video- en DVD-speler en overheadprojector) worden aangereden. De ICT-integratie is zeer beperkt, zowel door de geringe beschikbaarheid van de infrastructuur op school als door de beperkte belangstelling van de leraren.
- De implementatie van vakoverschrijdende eindtermen is zeer beperkt. De term zelf wordt door de leraren verward met vakoverschrijdend werken en de verschillende (sub)thema’s zijn niet echt vertrouwd terrein.
- Door het kennisgerichte karakter van het geschiedenisonderwijs en het strakke werkschema vinden heel wat leerlingen het vak geschiedenis moeilijk en zeggen dat het studeren en verwerken vooral gericht is op van buiten leren van de leerstof.
- In I,1 is de evaluatie voldoende genuanceerd met een aantal interpretaties, beschrijvingen en vergelijkingen van beeld- en tekstbronnen. Er is ook aandacht voor de spreiding tussen de behandelde leerinhouden, die dan wel overwegend kennis- en reproductiegericht wordt bevraagd. De toetsen dagelijks werk beantwoorden aan de vraagstelling in de proefwerken. In I,2 is de evaluatie hoofdzakelijk kennisgericht. De toetsen voor het dagelijks werk worden gedictéerd, zodat bevraging via tijdsbalken, kaarten of documenten niet aan bod komt. In de proefwerken zijn er in beperkte mate opgaven die vaardigheden toetsen. In geen beide leerjaren is de evaluatie volgens de in het leerplan voorziene taxonomie opgesteld. Zowel in I,1 als in I,2 komen regelmatig vragen uit de toetsen terug op het proefwerk en is er bijna systematisch hergebruik van proefwerken, ook voor de uitgestelde proeven. De leerlingresultaten zijn zwak tot voldoende. In heel wat klasgroepen zijn er behoorlijk wat onvoldoendes, die resulteren in een uitgestelde proef of mee in rekening worden gebracht bij een B- of C-attesting.

Latijn (in de A-stroom en de derde graad ASO)

Voldoet

Vaststellingen

- Zowel in de eerste als in de derde graad worden de leerplandoelstellingen in voldoende mate gerealiseerd. In opvolging van de vorige doorlichting werd in de MS ernstig gewerkt aan een volledige leerplanrealisatie en in het KA is tegemoetgekomen aan heel wat aanbevelingen uit het vorige doorlichtingsverslag. Wegens het invoeren van nieuwe leerplannen vanaf september 2008 voor Latijn bevindt men zich in een overgangsfase. In de eerste graad is er reeds een goede implementatie van het

nieuwe leerplanconcept; in de derde graad verloopt de instap nog wat voorzichtiger, o.a. voor wat de methodiek van de functionele lectuur en de taxonomische indeling in de evaluatie betreft. Er is binnen de vakgroep nog nood aan een verdere leerplanstudie om de verschillen en evoluties duidelijk in kaart te brengen, vooral inzake de gewijzigde lektuurmethode en evaluatie.

- Er is een goede integratie van de drie leerplancomponenten. In de eerste graad wordt die integratie gefaciliteerd door het gehanteerde lesmateriaal, waarin aandacht wordt besteed aan inductieve aanbreng van taal, leesmethode en lektuurverwerking. In de derde graad zijn er strakke repetitieschema's voor vocabularium en grammatica. De bevraging ervan gebeurt reeds gedeeltelijk geïntegreerd in het lektuurmateriaal, maar er zijn nog mogelijkheden voor een verdere functionele verwerking. In de derde graad is er zeer degelijk lesmateriaal uitgewerkt met aandacht voor de situering van auteurs, genres en aspecten en voor receptie, stilistiek en (literaire) vertalingen. Een aantal items verdient evenwel een actualisering.
- Er is in de derde graad gewerkt aan onderzoekscompetentie, met aandacht voor het formuleren van de onderzoeksvra(a)g(en), maar uit de verschillende opdrachten en werkvormen van de voorbije schooljaren blijkt dat men nog zoekt naar een geschikte verwerking. Binnen de verschillende polen van de derde graad zijn formele afspraken gemaakt voor het puntengewicht in de evaluatie.
- Inzake leerbegeleiding zijn er geen structurele initiatieven, maar in beide graden is er voldoende ondersteuning door studietips, leerstofoverzichten en bijkomende uitleg. In de derde graad vormt het digitale leerplatform een belangrijke pijler via oefeningen en correctiesleutels, vraag en antwoord bij problemen. Tijdens de lessen zijn de leerlingen betrokken bij de leerinhouden, o.a. bij de interpretatie en persoonlijke appreciatie van lektuur.
- De evaluatie is voldoende leerplangericht, met aandacht voor de leerplaninhouden. De evaluatie dagelijks werk is voldoende representatief voor de proefwerken, zij het dat de talrijke determineringsoefeningen, weliswaar in tekstverband, de functionaliteit van taal en grammatica enigszins belemmeren. De resultaten van de leerlingen zijn behoorlijk tot goed; het aantal onvoldoendes blijft beperkt.

Plastische opvoeding

Voldoet

Vaststellingen

- In de eerste graad komen de meeste vakgebonden eindtermen en leerplandoelstellingen aan bod (leerplannen nrs. 2003/060 en 2003/061). De behandeling ervan verloopt evenwel wat te intuïtief.
- De leerlingenbegeleiding wordt gekenmerkt door aandacht voor discipline en het verwerven van vooral uitvoeringstechnische vaardigheden. Het lesmateriaal is met zorg samengesteld - kunstbeschouwing inbegrepen - maar mist diepgang. Het creatieve denkproces, het experiment en het plastisch vocabularium (studie van de aspecten van de beeldtaal) worden er niet expliciet in toegelicht.
- Bij gebrek aan onderwijservaring staan zowel de didactische als vakinhoudelijke aanpak nog niet op punt. Er zijn nauwelijks formele vakgroepvergaderingen, zodat er geen mogelijkheid is om tot vakgebonden intervisie te komen.
- Er is een ruim atelier plastische opvoeding. De materiële middelen beantwoorden er grotendeels aan de minimale materiële vereisten van de leerplannen.
- De leerlingenscores komen tot stand op basis van de beoordeling van de eindproducten, meestal aangevuld met appreciaties van attitudes. De evaluatie is niet representatief voor de leerplanrealisatie aangezien vanuit de opdrachtbeoordelingen niet naar de leerplandoelen of eindtermen wordt teruggekoppeld.

Technologische opvoeding

Voldoet niet

Vaststellingen

- Met betrekking tot de organisatie volgt de school de aanbevelingen van het leerplan niet op. Er is geen aandacht voor een beheersbare klassengrootte en de lestijden zijn niet in een blok van 2 uur georganiseerd, waardoor de leerplanrealisatie onvolledig is en met te weinig diepgang verloopt.

- De individuele leerlingen beschikken niet over de minimaal vereiste uitrusting om op een verantwoorde wijze en binnen een aanvaardbaar tijdsbestek de vereiste kennis en vaardigheden te verwerven. Deze toestand heeft ondermeer tot gevolg dat het aantal doeactiviteiten niet volstaat. De leraren beperken zich vooral tot demonstraties, zelfs bij het aanleren van elementair computergebruik. Activerende werkvormen zijn zeldzaam.
- Het leerproces wordt vooral aangestuurd door de gehanteerde leer- en werkboeken waardoor de leerplangerichtheid deels verloren gaat. Te weinig opdrachten worden gekaderd in het technologisch proces. In het vaklokaal staan, in verhouding tot het aantal leerlingen, te weinig pc's ter beschikking om ICT efficiënt te integreren in het lesgebeuren. Er is geen internettoegang voorzien.
- De vakgroepwerking is beperkt tot vooral informele afspraken rond de organisatorische en materiële aspecten van de leerplanrealisatie en wordt niet aangestuurd of opgevolgd door het beleid. Over pedagogisch-didactische elementen van het onderwijsleerproces (leerplanstudie, leerlijnen, werkvormen, evaluatiemethoden ...) wordt zeer zelden overlegd. De gebruikte jaarplannen zijn niet gelijkgericht opgesteld.
- De werksfeer is aangenaam en de communicatie tussen leerlingen en leraren verloopt correct. De leerlingen worden goed begeleid.
- De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate als uitgangspunt genomen bij de evaluatie. Productevaluatie overheerst echter op procesevaluatie. Permanente evaluatie en zelfevaluatie worden nauwelijks gehanteerd.

Wiskunde

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplannen en eindtermen worden in alle leerjaren en studierichtingen globaal in voldoende mate gerealiseerd. Sporadische tekorten worden nauwgezet geregistreerd in jaarvorderingsplannen en afdoende opgevolgd.
- De door de leerplannen vereiste minimale uitrusting (vlotte toegang tot projectiemiddelen, didactische software voor interactieve en dynamische meetkunde, voor symbolisch rekenwerk, voor grafieken en voor statistische berekeningen en visualisaties) is voldoende aanwezig en wordt, zeker in de tweede en derde graad van de meer wiskundige studierichtingen, vaak adequaat ingezet. In de eerste graad is er te weinig ICT-gebruik door de leerlingen bij het verwerken van wiskundige informatie, bij berekeningen of bij het onderzoeken van wiskundige problemen. Een meer doelbewuste aansluiting bij de vakoverschrijdende eindtermen ICT is aangewezen. In de tweede en derde graad valt het op dat statistiek nog al te zeer beroep doet op manuele rekenvaardigheid, terwijl het leerplan expliciet een digitale verwerking van statistische data toelaat en zelfs voorstaat.
- In de derde graad, met zijn ruim spectrum aan studierichtingen en keuzemogelijkheid in aantal wekelijkse lestijden wiskunde, is het leerstofaanbod in de studierichtingen met enkel basisvorming (3u) te zeer een light versie van wat in de wiskundig sterkere studierichtingen wordt aangeboden. Zeker voor toerisme en humane wetenschappen laten de leerplannen toepassingen en keuzeonderwerpen toe die beter aansluiten bij de leefwereld van de leerlingen en bij vakken van het specifiek gedeelte.
- In de pool wiskunde van de derde graad is de invulling van de onderzoekscompetentie al veelbelovend.
- Aan de zorgbehoeften van de leerlingen wordt door de leraars wiskunde in voldoende mate aandacht geschonken. Bij tegenvallende resultaten is er plaats voor extra remediëring en differentiatie. Deze extra ondersteuningsacties bogen op het vrijwillig van de leraars. Er zijn geen organieke inhaallessen.
- De toetsen en examens zijn nog in sterke mate gericht op reproductie van kennis en aftoetsing van rekentechnische vaardigheden. Vele examens worden iets te weinig gekruid met redeneer- en inzichtsvragen. De evaluatie van attitudes beperkt zich in het beste geval tot een appreciatie van medewerking of inzet. De evaluatie van ICT-vaardigheden ontbreekt alsnog.
- De resultaten voor het vak wiskunde zijn vrij normaal verdeeld met meestal redelijke klasgemiddelden en uitvalcijfers. De leraars wiskunde gaan wel mee met de foutieve schoollogica dat een herexamen eerder een tweede kans is voor min of meer tegenvallende jaarcijfers. De proportie herexamens wiskunde is te hoog.

5.2 Schoolloopbaan

5.2.1 Rendement

Rekening houdend met de eigenheid van de school is het algemeen rendement veeleer zwak. Dit blijkt uit de gemiddelde resultaten, de zittenblijvers en de schoolverlaters.

Vaststellingen

- Op basis van cijfergegevens van het schooljaar 2007-2008 scoort het studierendement zowel in de MS als in het KA laag. In de drie graden werden vorig schooljaar immers minstens 10 % minder A-attesten uitgereikt dan in vergelijkbare Vlaamse scholen¹. In de eerste graad ligt het aantal C-attesten, in het ASO het aantal B-attesten en in het TSO zowel de hoeveelheid B- als C-attesten boven de referentiewaarden.
- De lage slaagpercentages resulteren in een hoog aantal zittenblijvers. In het ASO doen vooral leerlingen van de derde graad Moderne talen en in mindere mate van de tweede en derde graad Wetenschappen een jaar over. In het TSO is het rendement het kleinst. Het verdient evenwel aanbeveling om omzichtig met de beschikbare cijfergegevens om te springen aangezien het leerlingenaantal per leerjaar en studierichting soms erg klein is.
- Van de resultaten in het vervolgonderwijs en de aansluiting op de arbeidsmarkt zijn weinig gegevens beschikbaar. De informatie is te fragmentarisch om er om betrouwbare conclusies aangaande het leerrendement uit te trekken.

5.3 Outcomes

5.4 Tevredenheid

¹ Referentiegroepen op basis van geografische, niveau- en aanbodcriteria.

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

6.1.1 Leiderschap

Het gebrek aan continuïteit in de schoolleiding hypothekeert het beleid van de school. Bij recente directiewissels werd onvoldoende zorg gedragen om deze te vrijwaren.

6.1.2 Visie

Bij gebrek aan een beleidsvisie en een solide organisatiemodel - gebaseerd op een kwaliteitszorgsysteem – kunnen de gevolgen van beleidswissels nauwelijks worden ondervangen. De ontstane discontinuïteit weegt zwaar op de sturing, opvolging en effectmeting.

6.2 Personeel

6.3 Logistiek

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Curriculum

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.4.1.1 Onderwijsaanbod

Vaststellingen:

- De structuur van de MS is grotendeels afgestemd op het onderwijsaanbod van het KA. Topsport in de MS kent geen vervolg in de bovenbouw en het KA biedt naast ASO-richtingen een TSO Toerisme aan waarvoor geen eigen onderbouw bestaat.
- Wat het algemeen onderwijsaanbod van het KA betreft is er in het ASO sprake van een overaanbod aan studierichtingen in verhouding tot het aantal ingeschreven leerlingen. Daarenboven bestaan er nog diverse keuzemogelijkheden wat betreft de combinatie van vakken. Binnen de eigen scholengemeenschap zijn er, omwille van de geografische spreiding, nagenoeg geen overlapping qua onderwijsaanbod.
- Het aantal leerlingen vertoont de laatste jaren een dalende trend, enkele structuuronderdelen zijn zeer dun bevolkt. Het nieuwe beleid wenst het tij te keren door een beter evenwicht tussen kennis- en de leerlinggerichtheid na te streven en het algemeen welbevinden te verhogen.

6.4.1.2 Onderwijsorganisatie

Vaststellingen:

- Niet alle beschikbare uren-leraar worden in lesuren voor de realisatie van de basis- en specifieke vorming omgezet. Omwille van de dalende schoolpopulatie wordt een gedeelte van het ontvangen lestijdenpakket in 'reserve' gehouden en nogal wat lesuren gaan naar andere scholen.
- Het uitgebreid studieaanbod heeft - in relatie tot een beperkt aantal leerlingen - tal van samenzettingen en overhevelingen van lesuren tussen onderwijsvormen, graden en studierichtingen tot gevolg. Overtredingen van de regelgeving werden in deze context niet vastgesteld. Omwille van deze ingrepen en de bovenvermelde ruime keuzemogelijkheden komen de leerplanrealisatie en de profilering van diverse studierichtingen onder druk te staan. In een aantal vakken wordt het studierendement daardoor zelfs gehypothekeerd.

- De schoolorganisatie mist planning en continuïteit. Het beschikbaar aantal BPT-uren wordt niet oordeelkundig aangewend. De opdrachttoewijzing en het opstellen van de lessenroosters verlopen niet transparant.

6.4.2 Begeleiding

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.4.2.1 Leerbegeleiding

Vaststellingen:

- De school heeft geen visie op leerzorg uitgeschreven. De klassenraden vervullen een spilfunctie m.b.t. de leerbegeleiding. Het is de bedoeling dat probleemsituaties er worden gemeld en remediërende acties er worden voorgesteld. Dat blijkt evenwel niet uit de notulen van de vergaderingen en de leerlingenrapporten. Hoewel de middenschool en het atheneum een pedagogische eenheid vormen verschilt de aanpak er op een aantal punten. Dat gebrek aan gelijkgerichtheid hypothekeert het rendement van alle geleverde inspanningen over de leerjaren en graden heen.
- In de eerste graad is de leerzorg grotendeels ingebed in de GOK-werking. De GOK-begeleiders besteden veel aandacht aan leerondersteuning en ontwikkelden hiertoe in de loop der jaren allerlei initiatieven en instrumenten. Bij gebrek aan beleidsmatige sturing en opvolging mist de begeleiding er evenwel de nodige continuïteit om een maximaal effect te genereren.
- In de bovenbouw staan studiebegeleiders in voor de opvolging van leerlingen met ernstige leermoeiijkheden (een twintigtal). Zij werken overwegend gestructureerd en systematisch. Een concrete taakomschrijving van de functie van studiebegeleider is er echter niet, met tot gevolg dat de opdrachtinvulling persoonsgebonden kan verschillen. De extra ondersteuning van minder leerbedreigde leerlingen wordt aan de verantwoordelijkheid van de individuele vakleraren overgelaten.
- Effectmetingen, uitgevoerd door de studiebegeleiders, tonen aan dat met de meest problematische leerlingengroep van de bovenbouw successen worden geboekt. In welke mate de vele inhaallessen voor de overige leerlingen renderen, is bij gebrek aan gegevensverzameling en -analyse helemaal niet duidelijk.
- Leerjaar- en graadoverstijgende leerlijnen rond leervaardigheden zijn er niet en de effecten van alle geleverde inspanningen worden niet gemeten. Bij gebrek aan beleidsmatige sturing, een gemeenschappelijk instrumentarium en concrete richtlijnen varieert de aandacht voor 'leren leren' leraar- en vakgebonden sterk.
- In de eerste graad wordt een document 'leren leren' doorgenomen in het vak leefsleutels, dat als vrijblijvend drieëndertigste lesuur wordt georganiseerd. Leerlingen waarvan blijkt dat de studiemethode zwak blijft, krijgen daar nog extra lessen bovenop.

6.4.2.2 Loopbaanbegeleiding

Vaststellingen:

- Drie brochures vormen de ruggengraat van de studiekeuzebegeleiding. De documenten verschaffen informatie over respectievelijk het hoger onderwijs en de bovenliggende graden van het secundair onderwijs. De bundel voor het hoger onderwijs zet de leerlingen aan tot een actieve individuele inbreng en zelfreflectie. De laatstejaars nemen daarnaast deel aan een aantal intra- en extramurosactiviteiten met het oog op het maken van een gemotiveerde keuze in het vervolgonderwijs. Elk jaar worden alle initiatieven van de derde graad geanalyseerd en bijgestuurd. In de eerste en tweede graad verloopt de studiekeuzebegeleiding te eenzijdig informatief. Het gebrek aan graadoverstijgende samenhang wordt ook hier duidelijk, zo worden de verantwoordelijken van de eerste graad niet bij de opmaak van hun brochure betrokken.

6.4.3 Evaluatie

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.4.3.1 Evaluatiepraktijk

Vaststellingen:

- De evaluatiecijfers bestaan uit vier periodes dagelijks werk en twee proefwerkperiodes. In het puntengewicht wegen de proefwerken zwaarder door dan het dagelijks werk en het tweede proefwerk zwaarder dan het eerste. Voor elk vak wordt, rekening houdend met onderliggende gewichten, een eindresultaat op honderd punten berekend. Op de begeleidende en delibererende klassenraden wordt per vak rekening gehouden met alle cijfers afzonderlijk en met het eindresultaat. Er zijn geen deliberatiecriteria.
- De evaluatiecijfers vertonen, vooral in de eerste en tweede graad, een aantal onvoldoendes voor de verschillende periodes dagelijks werk, voor de proefwerken en voor het eindresultaat. Een redelijk groot aantal leerlingen heeft meerdere onvoldoendes.
- Voor de meeste doorgelichte vakken is de evaluatie vooral kennis- en toepassingsgericht, terwijl de eindtermen en leerplandoelstellingen ook de boordeling van inzichten, vaardigheden en attitudes vereisen.
- Uit de verslagen van de delibererende klassenraden en de notulen blijkt het volgende:
 - m.b.t. de uitgestelde beslissingen (inbreuk SO 64):
 - o Nagenoeg elk jaaronvoldoende resulteert in een uitgestelde beslissing, met als gevolg dat heel wat leerlingen voor meerdere vakken een uitgestelde proef krijgen.
 - o Onvoldoendes voor de laatste proefwerkperiode, zelfs met een voldoende eindresultaat (meer dan 50), leiden tot een uitgestelde proef. Dat betekent dat de resultaten van het dagelijks werk en de eerste proefwerkperiode niet in rekening worden gebracht.
 - o De meeste uitgestelde proeven resulteren in een A-attest.
 - o Bij een onvoldoende voor een uitgestelde proef volgt in de meeste gevallen een C-attest, in beperkte mate een B-attest.
 - m.b.t. de B-attestering:
 - o Slechts in een beperkt aantal gevallen hanteert de delibererende klassenraad een B-attest voor de heroriëntering van leerlingen, met een lichte afwijking in II,2.
 - o In enkele gevallen krijgen leerlingen, met een beperkt aantal onvoldoendes voor vakken uit de basisvorming, een oriënteringsattest B dat evenwel slaat op het specifieke gedeelte van de studierichting of pool.
 - m.b.t. de vakantietaken (inbreuk SO 64):
 - o Aan leerlingen met een A-attest wordt bij lichte onvoldoendes of een zwak eindresultaat een vakantietaak toegekend, al dan niet met een afsluitende extra proef. De resultaten van deze taak (of proef) worden verrekend in de resultaten dagelijks werk van het volgende schooljaar.
- De stage-evaluatie is representatief en valide (TSO III, Toerisme). De stageverslaggeving van de leerlingen bevat voldoende informatie over de uitgevoerde activiteiten en de beoordeling door de stagementor. De stagebegeleider is, zoals voorgeschreven, de eindverantwoordelijke voor de evaluatie van de leerlingenstage.
- De evaluatiecriteria van de GIP zijn in voldoende mate afgestemd op het profiel van de studierichting. Het aandeel ervan is in evenwicht met het geheel van de vorming (TSO III, Toerisme) bij de eindbeoordeling.
- De stageopdrachten sporen niet met de opdrachten van de geïntegreerde proef en mogen niet in aanmerking worden genomen bij het evalueren van de GIP (TSO III, Toerisme).

6.4.3.2 Rapporteringspraktijk

Vaststellingen:

- Het rapport voorziet in ruimte voor de cijfers voor de vier periodes dagelijks werk, de twee proefwerken en commentaar en remediëring. De commentaar blijft beperkt tot vaststellingen van de cijfers en aanmaningen, van remediërende commentaren kan men niet spreken.
- De verslagen van de begeleidende klassenraden (na elke rapportperiode) vermelden de onvoldoendes. Na het eerste proefwerk worden de ouders per brief over een probleemsituatie geïnformeerd. Er zijn verschillende types brieven; met adviezen voor een minder zware studierichting of onderwijsvorm, voor

extra studie-inspanningen of studiebegeleiding. Onderbouwingen van de knelpunten of remediërende commentaren ontbreken.

- De verslagen en de notulen van de remediërende klassenraad (in juni) vermelden de onvoldoendes met de daaraan gekoppeld de attestering of uitgestelde beslissingen. Voor de motivering van de attestering heeft de school een document ontwikkeld met standaardformuleringen die het attest moeten verklaren. De invulling daarvan gebeurt in een aantal gevallen niet adequaat en ter zake.
- De vaststellingen m.b.t. de beperkte remediëring bij onvoldoendes en de zwakke motivering van de B- en de C-attesten leiden tot een tekort m.b.t. de naleving van de regelgeving (inbreuk SO 64).

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is

- Het leer- en leefklimaat.
- De inzet en professionaliteit van de meeste leraren.
- De leerbegeleiding van sterk leerbedreigde leerlingen in de bovenbouw.
- De studiekeuzebegeleiding in de derde graad.
- De organisatie en de opvolging van de stages en de geïntegreerde proef in de derde graad TSO.

7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren

- Het aansturen, coördineren en opvolgen van de schoolorganisatie.
- De inhoudelijke invulling van de formele vakgroepwerking.
- Het studierendement.
- De inspanningsverplichting aangaande het nasterven van de vakoverschrijdende eindtermen over het algemeen, 'leren leren' en ICT in het vakkenonderwijs in het bijzonder.
- De vakgebonden leerbegeleiding, o.a. met het oog op de verbetering van de leerlingenresultaten.
- De evaluatie- en de deliberatiepraktijk.
- De ICT-infrastructuur en de materiële uitrusting voor sommige vakken.
- De effectmeting met het oog op interne kwaliteitszorg en bijsturing.

7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren

Leerplanrealisatie

- alle vakgebonden eindtermen en leerplandoelstellingen realiseren en voorzien in de nodige randvoorwaarden voor technologische opvoeding in de eerste graad.

Regelgeving

- de motivering van de B- en C-attesten op grond van paragraaf 8 van SO 64 - Structuur en organisatie van het voltijds secundair onderwijs (25.06.1999);
- de toekenning van de uitgestelde beslissingen op grond van paragraaf 8.1.2 van SO 64 - Structuur en organisatie van het voltijds secundair onderwijs (25.06.1999);
- het verrekenen van de evaluatie van vakantietaken in de leerlingenbeoordeling van het volgende schooljaar op grond van paragraaf 8.1.2 van SO 64 – Structuur en organisatie van het voltijds secundair onderwijs (25.06.1999).

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet van 17 juli 1991, inzonderheid het artikel 5, alsmede in uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de wijze waarop sommige bevoegdheden van de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap worden uitgevoerd van 2 februari 1999, artikel 10:

is het advies voor erkenning en financiering **GUNSTIG BEPERKT TOT HET SCHOOLJAAR 2011-2011**:

40972 - K.A. te Mortsel

De hieronder aangekruiste items scoren onvoldoende en hebben tot dit advies geleid.

Volijds secundair onderwijs

Veiligheid	☐	Omwille van
Organisatie van het welzijnsbeleid		
Bewoonbaarheid		
Veiligheid van de leer- en werkomgeving		
Hygiëne, gezondheid en milieuzorg		
Regelgeving	X	Niet-naleving SO 64 m.b.t. motivering attesten, uitgestelde beslissingen en vakantietaken
VOET / VOOD		

Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting			Basis- vorming	Keuze/ Specifiek gedeelte
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Economie	
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Grieks-Latijn	
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Humane wetenschappen	
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn	
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Wetenschappen	
2e graad	ASO	Sport	Sport	
2e graad	TSO	Toerisme	Toerisme	
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Economie-moderne talen	
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Economie-wiskunde	
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Grieks-Latijn	
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Humane wetenschappen	
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn-moderne talen	
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn-wiskunde	
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Moderne talen-wetenschappen	
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Wetenschappen-wiskunde	
3e graad	ASO	Sport	Wetenschappen-sport	
3e graad	TSO	Toerisme	Toerisme	

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf 1 september 2011 kunnen aantonen dat alle tekorten werden weggewerkt.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Dirk Diepers

Datum van verzending aan het schoolbestuur en de directie:

Voor kennisname

De directie / de inrichtende macht

Naam: